

13.08.2009/127

272 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ YAYIMLANDI

ÖZET : 5904 sayılı Gelir Vergisi Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Yasasının 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "**ve işsizlik sebepleriyle verilen tazminat**" ibaresi "**ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil)**" şeklinde yapılan değişiklik ile yine bu Yasa ile Gelir Vergisi Yasasına eklenen Geçici 77 nci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup, aynı Yasa ile değişiklik yapılan asgari geçim indirimi konusunda açıklamalar yapılmıştır.

Bilindiği üzere, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 25.6.2009 tarihli ve 16.06.2009 tarihli 5904 sayılı Gelir Vergisi Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Yasasının 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "**ve işsizlik sebepleriyle verilen tazminat**" ibaresi "**ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil)**" şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişiklik sonucunda işe başlatmama tazminatları gelir vergisinden istisna edilmiştir. Ayrıca, 5904 sayılı Yasa ile Gelir Vergisi Yasasına eklenen Geçici 77 nci maddede 03.07.2009 tarihinden önceki dönemlerle ilgili olarak 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesi uyarınca işverenlerce işçiye ödenen işe başlatmama tazminatları, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan

dönemlere ilişkin işe başlatmama tazminatı gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin; tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca tahsil edilen gelir vergisinin red ve iade işlemleri yapılacağı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı'nın yetkili olduğu da söz konusu Geçici 77 nci maddede yer almaktadır.

Ayrıca, 5904 sayılı Yasa ile Gelir Vergisi Yasasının 32 nci maddesinde yapılan değişiklik ile **ücretlerin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra, varsa teşvik amaçlı diğer indirim ve istisnaların dikkate alınacağı** hüküm altına alınmıştır. Bu değişiklikle ilgili uygulama usul ve esasları da 272 Seri No'lu Gelir Vergisinde belirlenmiştir.

5904 sayılı Yasa ile yapılan bu değişikliklere ilişkin olarak Maliye Bakanlığı'nca, 12.08.2009 tarih ve 27317 sayılı Resmi Gazete'de 272 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği yayımlanmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ sirkülerimize eklenmiştir.

Uygulama usul ve esasları özetle Tebliğde aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- ✓ İstisna kapsamındaki tutar, iş sözleşmesi feshinin geçersizliğine karar veren mahkeme veya özel hakemin kararında belirlediği işçinin işe başlatılmaması nedeniyle ödenecek tazminat miktarı ile sınırlıdır.
- ✓ 5904 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 77 nci maddesi hükmü uyarınca yasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak;
 - Kesilen gelir vergisini dava konusu yapmayan mükelleflerin,
 - Kesilen gelir vergisiyle ilgili 5904 sayılı Kanunun yayım tarihi itibarıyla

mahkemelerde ihtilafı devam eden mükelleflerin, davalarından feragat etmeleri ve buna ilişkin ilgili mahkemeden feragat ettiklerini gösterir şerhli dilekçe örneğini veya bu belge temin edilemediği takdirde mahkemenin feragat nedeniyle davanın reddine dair vereceği karar örneğini tarha yetkili vergi dairesine ibraz etmeleri kaydıyla,

- Kesilen gelir vergisi nedeniyle dava açan ve aleyhine kesinleşmiş yargı kararı bulunan mükelleflerin,
- Tarha yetkili vergi dairesine dilekçeyle başvurmaları halinde, tahsil edilen gelir vergisinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri de dikkate alınarak red ve iade işlemlerinin yapılması uygun görülmüştür.

Tebliğde, yapılacak iade işlemi sırasında, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesine göre işe başlatmama tazminatı tutarlarıyla ilgili vergi indirimi uygulamasından faydalananların indirim tutarlarının mahsup edilmesi ve mükelleflerin dilekçe ile birlikte çalıştıkları işverenlerinden alacakları söz konusu dönemlere ait vergi tevkifatı tutarlarına ilişkin bilgileri içeren bir belgeyi de vermeleri zorunlu kılınmıştır.

- Asgari Geçim İndirimi ile Teşvik Amaçlı Diğer İndirim ve İstisnaların Birlikte Uygulanması ile ilgili olarak yapılan düzenleme 01.01.2009 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş olup, yapılan düzenleme uyarınca, gelir vergisi stopajı teşviki öngörülen yerlerde ücretli olarak çalışan işçilerin ücret gelirleri

127/4

zerinden hesaplanan gelir vergisinden, öncelikle 265 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Teblięinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan asgari geçim indirimini mahsubu yapılacak olup bu mahsup uygulandıktan sonraki tutar, ilgili kanunlarda yer alan teşvik amaçlı indirim ve istisna uygulamasında dikkate alınacaktır.

Saygılarımızla...

TEBLİĞ**Maliye Bakanlığından:****GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ
(SERİ NO: 272)****1. Giriş**

16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla¹ 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun² 25 inci ve 32 nci maddelerinde yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. İşe Başlatmama Tazminatlarının Vergilendirilmesinde İstisna Uygulaması**2.1. Yasal düzenleme**

16/06/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ‘ve işsizlik sebepleriyle verilen tazminat’ ibaresi ‘ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat’ şeklinde değiştirilmiş ve Kanunun 4 üncü maddesi ile de Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 77 nci madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 77- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun³ 21 inci maddesi uyarınca işverenlerce işçiye ödenen işe başlatmama tazminatları, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Anılan dönemlere ilişkin işe başlatmama tazminatı gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin; tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun⁴ düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca tahsil edilen gelir vergisinin red ve iade işlemleri yapılır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esası belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Bu hükümler, Kanunun yayımı tarihi olan 3/7/2009’da yürürlüğe girmiştir.

2.2. İstisnanın kapsamı

Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan ibare değişikliği ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesi uyarınca işverenlerce işçilere ödenen işe başlatmama tazminatları, yapılan

düzenlemenin yürürlüğe girdiği (3/7/2009) tarihten itibaren damga vergisi hariç gelir vergisinden istisna edilmiştir.

İstisna kapsamındaki tutar, iş sözleşmesi feshinin geçersizliğine karar veren mahkeme veya özel hakemin kararında belirlediği işçinin işe başlatılmaması nedeniyle ödenecek tazminat miktarı ile sınırlıdır.

2.3. Yasa değişikliği öncesi uygulama ve yapılacak işlemler

5904 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 77 nci madde hükmüyle, 3/7/2009 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak işverenlerce işçilere ödenen işe başlatmama tazminatlarının, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaması; anılan dönemlere ilişkin söz konusu tazminatı gelir vergisi tevkifatına tabi tutulan mükelleflerin ise tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları, dava açmaması veya açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca tahsil edilen gelir vergisinin red ve iade işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Buna göre, yasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak;

a) Kesilen gelir vergisini dava konusu yapmayan mükelleflerin,

b) Kesilen gelir vergisiyle ilgili 5904 sayılı Kanunun yayım tarihi itibarıyla mahkemelerde ihtilafı devam eden mükelleflerin, davalarından feragat etmeleri ve buna ilişkin ilgili mahkemeden feragat ettiklerini gösterir şerhli dilekçe örneğini veya bu belge temin edilemediği takdirde mahkemenin feragat nedeniyle davanın reddine dair vereceği karar örneğini tarha yetkili vergi dairesine ibraz etmeleri kaydıyla,

c) Kesilen gelir vergisi nedeniyle dava açan ve aleyhine kesinleşmiş yargı kararı bulunan mükelleflerin,

tarha yetkili vergi dairesine dilekçeyle başvurmaları halinde, tahsil edilen gelir vergisinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri de dikkate alınarak red ve iade işlemlerinin yapılması uygun görülmüştür.

Yapılacak iade işlemi sırasında, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesine göre işe başlatmama tazminatı tutarlarıyla ilgili vergi indirimi uygulamasından faydalananların indirim tutarlarının mahsup edilmesi ve mükelleflerin dilekçe ile birlikte çalıştıkları işverenlerinden alacakları söz konusu dönemlere ait vergi tevkifatı tutarlarına ilişkin bilgileri içeren bir belgeyi de vermeleri zorunludur.

3. Asgari Geçim İndirimi ile Teşvik Amaçlı Diğer İndirim ve İstisnaların Birlikte Uygulanması

3. 1. Yasal düzenleme ve uygulama

16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere; “Ücretlerin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra, varsa teşvik amaçlı diğer indirim ve istisnalar dikkate alınır.” fıkrası eklenmiş olup bu hüküm 1/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenleme uyarınca, gelir vergisi stopajı teşviki öngörülen yerlerde ücretli olarak çalışan işçilerin ücret gelirleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, öncelikle 265 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde⁵ belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan asgari geçim indirimi mahsubu yapılacak olup bu mahsup uygulandıktan sonraki tutar, ilgili kanunlarda yer alan teşvik amaçlı indirim ve istisna uygulamasında dikkate alınacaktır.

Tebliğ olunur.

¹ 3/7/2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 6/1/1961 tarihli ve 10700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 10/6/2003 tarihli ve 25134 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁴ 10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁵ 4/12/2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.